

БЮЛЕТЕНЬ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В КАНАДІ
516 The Kingsway, Toronto, ON M9A 3W6 Canada – ntsh.ca@gmail.com

ЧИСЛО 17 (21)

грудень 2018

Галина Мазепа. Різдво.

*З Різдвом
Христовим
і Новим Роком*

бажаємо
ВСІМ НАШИМ ЧЛЕНАМ
І ПРИХИЛЬНИКАМ ТА ЇХ
РОДИНАМ

*ВЕСЕЛИХ СВЯТ І
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!*

Христос Раждається!

Дирекція НТШ в Канаді

СЛОВО ГОЛОВИ

*В Вифлеємі днесь Марія Пречиста
Породила у вертепі нам Христа.
Слава во вишніх Богу,
Слава во вишніх Богу,
І мир всім на землі.*

Вельмишановні і Дорогі Члени і
Прихильники НТШ!

З нагоди світлих празників Різдва Христового та Богоявлення вітаю Вас і Ваших рідних від імени Дирекції і Контрольної Комісії НТШ в Канаді словами колядки. Складаю Вам і Вашим родинам щиросердечні побажання веселих свят, смачної куті і радісної коляди. З Новим 2019 Роком бажаю кріпкого здоров'я, любови, добра та успіхів. Нехай святочна ця пора принесе Вам надхнення, витривалість і силу. Нехай настане мир в Україні і на землі.

2018 рік добігає до кінця. Ми стоїмо на порозі Нового Року і 70-ліття діяльності НТШ в Канаді. Це добра нагода зробити підсумки праці за минулий рік і поділитися з Вами нашими новинами і плянами.

Загальні Збори, які відбулися 13 квітня 2018 р. переобрали голову і дирекцію НТШ з малими змінами. З Дирекції відійшла референтка видань д-р Анна Сірка, а її обов'язки згодилися перебрати д-р Дагмара Турчин-Дувірак. Дякуємо д-р А. Сірці за сумлінну працю впродовж двох каденцій. До Дирекції обрано нового вільного члена д-ра Олександра Романка. Д-р О. Романко є науковим співробіт-

ником Аналітики Ризику і Бізнесу у фірмі IBM Canada, викладачем на університетах Торонтонському та Українському Католицькому у Львові й громадським діячем. З Контрольної Комісії відійшов голова мгр. Євген Ладна. Дякуємо мгр. Е. Ладні за працю в Контрольній Комісії від 2014 р. Новобраною головою є мгр. Марта Трофименко, а членами Контрольної Комісії: мгр. Христя Стоділка-Цурковська і проф. Віктор Остапчук. Повний список членів Дирекції та Контрольної Комісії подано окремо.

Дослідчі щорічні стипендії НТШ встановлені 2013 р. мають за ціль підтримувати дослідження на українсько-канадські теми. Цього року Товариство одержало 6 цікавих і вартісних аплікацій від молодих науковців в Канаді. Шкода, що маємо тільки одну стипендію, яку цього року одержав докторант Альбертійського Університету Ернест Гийдел з Едмонтону на дослідження і написання праці на тему “Ivan L. Rudnytsky and the Development of Ukrainian Studies in Canada”.

Дирекція рішила не надавати субсидії на наукове видання в 2018 р. з огляду на брак відповідних аплікацій. Також рішено змінити реченець подань з кінця вересня на 30 квітня 2019 р.

Виконуючи резолюцію Річних Зборів 2017 р. НТШ прийняло пропозицію проф. Максима Тарнавського стати видавцем журналу *Ukrainian Literature: Journal of Translations*. Цей журнал, унікальний форум для англомовних перекладів української літертури, існує від травня 2001 р., коли він був створений як проєкт Американського НТШ. Під фірмою НТШ Америки

видано чотири числа, приблизно одне число що три роки, але від четвертого числа, журнал не мав ні видавця, ні спонсора. З приємністю подаємо до відома, що п'яте число вийшло в інтернетному та паперовому виданнях в лютому 2018 р. під фірмою НТШ в Канаді. Журнал можна прочитати на www.UkrainianLiterature.org.

НТШ продовжує традицію влаштування наукових доповідей у всіх Осередках – в Торонті, Монреалі, Оттаві та Едмонтоні. На цих доповідях, як знаєте, виступають не тільки члени Товариства, але також і науковці – гості з різних країн, але найчастіше з України. Це дає доповідачам та членам української громади в Канаді виїмкову нагоду спілкуватися українською мовою та ділитися науковими дослідженнями в різних ділянках науки.

В 2018 році відбулося 27 доповідей. З того 13 доповідей відбулося в Торонті, 7 в Едмонтоні, 6 в Монреалі та одна в Оттаві. Найбільше доповідей було на теми історії та сучасної України. Деякі доповіді відбулися спільно з іншими установами. Повний список подано окремо.

Одною з найбільше небувалих в Торонті була презентація проєктів 5 студенток з університетів України, що приїхали до Канади на три-місячне стажування з рамени державної програми “Mitacs Globalink Research Internship Program for Ukraine” (www.MitacsUA.org). Студентки, майбутні науковці поділилися з присутніми інформаціями про дослідчі проєкти над якими працюють в Канаді. Одним з організаторів участі студентів з України у програмі “Mitacs” був член Дирекції НТШ, д-р Олександр Романко.

Спонсором приїзду студентів до Канади була Українська Канадська Фундація ім. Шевченка яка підписала домовлення з “Mitacs” на три роки. Шевченківська Фундація уможливила приїзд студенток з Гамільтону, Ватерлю, Гвелф, Лондону і Кінгстону на доповіді-презентації і зустріч з громадою в Торонті. Цього року в Канаді стажувалося 50 студентів з України на 32 університетах в Канаді. За співпрацю і підтримку студентів голова НТШ одержала грамоту вдячності.

Конференція “Члени НТШ в науці” відбулася 1 грудня в театрі в Інституті св. Володимира в Торонті. Було три сесії: одна присвячена 85 літтю відмічення Голодомору в Україні в 1932-1933 рр. і дві на довільні теми. Повну програму подано окремо, але варто згадати, що троє доповідачів було з Едмонтону.

Фото: М. Сварник
Деякі предсідники і прелегенти конференції “Члени НТШ в науці” – сидять: Ю. Даревич, О. Романишин, Д. Даревич, К. Кебузинська; стоять: В. Остапчук, Ю. Рарог, В. Полковський, К. Мариняк, Л. Бойчишин, О. Романко.

У конференції взяла участь проф. Лідія Бойчишин, заступник голови НТШ в Україні. Вона зложила привіт від матірнього Товариства в Україні і вручила грамоту подяки від НТШ в Україні Дарії Даревич, голові в Канаді, “за вагомий особистий

внесок у розвиток НТШ в Канаді, за довголітню громадську працю на благо української громади та популяризацію здобутків України та українців у світі.” Друга грамота подяки була від Західного наукового центру НАН України і МОН України для НТШ в Канаді ”за активну громадську діяльність, вагому довголітню підтримку української культури і науки, популяризацію українських вчених та їх наукових здобутків у світі.” Третю грамоту одержала мгр. Таня Дужинська від НТШ України “за координацію та забезпечення активної співпраці між НТШ в Україні та Українським Бібліотечним Товариством у Торонті.”

В часі конференції можна було оглянути виставку присвячену 100-літтю державности України в Українському Канадському Дослідчо-Документаційному Центрі. Після конференції в приміщенні УКДДЦ відбулося прийняття з вином і сиром для всіх учасників конференції.

З діяльності членів Дирекції треба згадати нашу співпрацю з Українським Бібліотечним Товариством (УБТ) в Торонті, яка триває від 2013 р.. З ініціатииви Ігоря Микитчука, голови УБТ, деякі члени НТШ були прийняті в членство УБТ. На Загальних Зборах УБТ, що відбулися 16 квітня 2018 р. на внесок Ігоря Микитчука обрано декількох членів Дирекції НТШ до нової Управи УБТ, а саме: на голову обрано мгр. Таню Джулинську, на заступника д-р Дарію Даревич, на секретаря Христю Колос, а на протокольного секретаря мгр. Софійку Березовську. Скарбником обрано Ігоря Микитчука, бувшого голову УБТ. Думка створити

бібліотеку і архів зародилася ще в 1970-их роках. УБТ було зареєстроване в 1980 р. в Онтаріо. Довголітнім головою, душею і мотором бібліотеки був мгр. Карпо Микитчук, професійний бібліотекар. Після його смерті бібліотекою опікувався майже 20 літ його син Ігор Микитчук. В УБТ крім книжок є велика колекція періодики і часописів. Нова Управа робить заходи знайти відповідне приміщення для всіх видань у різних бібліотеках, оцифрувати якнайбільше книжок та періодики особливо видань з Канади і розглядає можливості створення інтернетної віртуальної бібліотеки УБТ.

Більше про УБТ та інші українські бібліотеки в Канаді можна довідатися зі статті д-ра Томаса Приймака (Thomas Prymak, “The Crisis Continues: Private Ukrainian Libraries in Canada in Very Deep Trouble”).

Дирекція привітала матірне Товариство в Україні з нагоди урочистих святкувань 145-ліття заснування Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, що відбулося в днях від 11 до 13 жовтня у Львові. У святкуваннях взяв участь Богдан Фіголь, наш член з Торонта.

Дирекція продовжує поміщувати інформації про доповіді та конференції на вебсторінці Товариства, яку провадить інж. Олесь Дольницький. Інж. О. Дольницький також подає відео-записи всіх імпрез Товариства в Торонті на ЮТюб каналі НТШ. Вихід найбільше доступний з вебсторінки НТШ www.ntsh.ca або з youtube shevchenko scientific canada.

А тепер щодо наших плянів... В січні 2019 Дирекція розішле

повідомлення про дослідчу стипендію НТШ та інформацію про видавничу субсидію на наукову працю на українську тему прийняту науковим видавництвом в Канаді. Річні Збори НТШ відбудуться весною. Прошу слідкувати за повідомленням. Восени 2019 року плянуємо урочисте святкування 70-ліття діяльності НТШ в Канаді.

Кінчаючи сердечно дякую всім нашим жертводавцям. Ваша фінансова підтримка уможливує діяльність Товариства особливо надання дослідчої стипендії та видавничої субсидії. На жаль коли ми перейшли на збирання внесків через інтернет, дуже підупали пожертви наших членів.

Щира подяка Українській Кредитовій Спілці в Торонті, Кредитовій Спілці “Будучність” і мгр. Х. Стоділці-Цурковській, голові Фундації ім. о. Маріяна і д-ра Цурковських за спонзорство конференції “Члени НТШ в науці.” Велике спасибі Фундації “Будучність” і Українському Культурному Центрові за надання можливості відбувати доповіді в Торонті в престижному приміщенні Олд Милл.

Тому, що Товариство не має змоги загостити до членів і прихильників з колядою ми закликаємо всіх Вас не забувати про нас і переслати коляду чеком поштою на адресу вгорі, або електронно вийшовши на вебсторінку НТШ www.ntsh.ca і натиснувши на кнопку “DONATE”.

Христос Раждається!

д-р *Дарія Даревич*
голова НТШ-К

ДИРЕКЦІЯ І ПРОВІД НТШ 2018

голова - Дарія Даревич 905 848 6997
daria_darewych@hotmail.com
зас. гол. - Марта Дичок 416 762 9637
mdyczok@uwo.ca
секретар - Ігор Томків 416 766 6078
ihor_t@hotmail.com
прот. секр. - Софія Березовська
416 533 1066
aberezowsky@ucc.on.ca
реф. фінансів і представник до КУК
Таня Джулинська 416 626 3177
tanyadz@rogers.com
реф. внесків - Олена Лакома
olenavl@gmail.com
реф. Імпрез - Христя Колос 416 762 4419
gkolos@sympatico.ca
реф. стипендій і видань -
Д. Турчин-Дувірак 905 303 9137
pturchyn@sympatico.ca
прав. дорадник - Микола Держко
416 444 2080
derzko@math.utoronto.ca
реф. вебст. - Олесь Дольницький
416 986 1051 aldolnyck@yahoo.ca
реф. преси: Галина Костюк 416 503 4214
halyna01@teksavvy.com
реф. членства - Тарас Кознарський
416 536 3867
taras.koznarsky@utoronto.ca
вільний член – Олександр Романко
416 624 4571 romanko@romanko.ca

Контрольна Комісія

голова: Марта Трофименко- 416 248 8800
olamar@sympatico.ca
члени: Христю Стоділка-Цурковська
Віктор Остапчук

Голови Осередків

Едмонтон: Алла Недашківська
780 988 2797
alla.nedashkivska@ualberta.ca
Монреаль: Люба Жук 514 273 5562
lubazuk@hotmail.com
Оттава: Микола Біланюк 613 727 1427
bilaniuk@ncf.ca
е-адреса НТШ: ntsh.ca@gmail.com
вебсторінка НТШ: www.ntsh.ca
youtube shevchenko scientific Canada

ДОПОВІДІ В ЕДМОНТОНІ

27 лютого 2018

Ірина Клименко (Едмонтон): "Місце України на економічній мапі світу у післяреволюційні роки (2014-2017)"

4 квітня 2018

Ернест Гийдел (Мукачево/Едмонтон): "Закарпатські угорці у незалежній Україні: ворожість, байдужість, інтеграція"

4 травня 2018

Олександр Панкєєв (Едмонтон): "Історія із вуст: невідома Південна Україна"

24 серпня 2018

Андрій Любка (Ужгород): "Контрабанда або інтеграція по-українськи"

5 листопада 2018

Маріанна Новосьолова (Дрезден): "Скільки кроків від одного етнофолізму до тотальної риторики дискурсу війни?"

28 листопада 2018

Лариса Буряк (Київ): "Сучасна палітра українського жіночого (авто)біографічного наратива: контексти, постаті, формат"

6 грудня 2018

Остап Саловський (Львів): "Інституційний спадок командно-адміністративної системи СРСР в економіці України"

ДОПОВІДІ В МОНТРЕАЛІ

4 березня 2018

проф. Роман Сербин (дослідник української історії, автор праць на теми голоду, участі українців у Другій Світовій Війні та українсько-єврейських відносин), "Голодомор – Український Геноцид: аналіза цього питання в сучасній науці й політиці."

25 березня 2018

проф. Радослав Жук (архітект, заслужений професор Університету

МекГил, автор проєктів десятих українських церков, дослідник методології архітектурного проєкування та культурних аспектів архітектури), “Архітектурні джерела собору Св. Софії в Києві” та виставка: “Київська Софія: Серце українського Християнства”, куратор - мгр. Леся Качор-Гаврилюк, журналіст, дослідник історії церкви, (у співпраці з Українським Музеєм ім. Патріярха Йосифа Сліпого)

13 березня 2018

п-і Наталя Бордун (Директор Інституту Лідерства і Управління Українського Католицького Університету), “Неприбуткові Організації в Україні і Зміцнення Громадського Суспільства,” (у співпраці з Монреальськими Друзями УКУ)

3 червня 2018

д-р Ольга Бенч (музикознавець, професор Католицького Університету у Словаччині й Національної Музичної Академії ім. Чайковського, автор численних наукових праць) “Феномен Лемківської Культури крізь призму народно-пісенної і композиторської творчості, та традиції скульптурної і плоскої народної різьби.”

18 жовтня 2018

д-р Володимир Сергійчук (історик, професор Київського Національного Університету ім. Т. Шевченка, автор наукових праць), “Кількість Жертв Голодомору-Геноциду 1932-1933 років: архівні документи й політичні версії,” (у співпраці з Конгресом Українців Канади - відділ Монреаль)

10 листопада 2018

д-р Станіслав Кульчицький, історик, автор численних наукових і популярних монографій та статей на теми української історії XIX-XXI ст., дослідник Голодомору, “Голодомор

як Геноцид: Механізм сталінського терору,” (у співпраці з Конгресом Українців Канади - відділ Монреаль)

ДОПОВІДІ В ОТТАВІ

17 травня 2018

д-р Оля Гнатюк (професор Варшавського Університету і Києво-Могилянської Академії), “The Architects of Polish-Ukrainian Relations in the Interwar Period: from the Piłsudski-Petlura alliance to the Politics of Normalization”, спільно з The Oskar Halecki Institute in Canada.

ДОПОВІДІ В ТОРОНТІ

25 січня 2018

Андрій Гречило (історик, голова Українського геральдичного товариства), **УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛЬНІ СИМВОЛИ: ПОХОДЖЕННЯ, ІСТОРІЯ, МІТИ**

9 лютого 2018

д-р Ксеня Кебузинська (літературознавець, координатор ресурсів Бібліотек Торонтонського Університету), **ДОКУМЕНТАЦІЯ МАСОВИХ РОЗСТРІЛІВ НКВД в 1941 р. в ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ**

22 лютого 2018

д-р Олег Воловина (демограф, соціолог), **ДО ПИТАНЬ ВИВЧЕННЯ ГОЛОДОМОРУ. Спільно з Holodomor Research and Education Consortium**

23 березня 2018

д-р Йоганнес Ремі (історик, доцент східно-європейської історії, Університет Гельсінкі), **ТАРАС ШЕВЧЕНКО та ДРУГА ХВИЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО РУХУ в РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ в 1860-х РОКАХ**

12 квітня 2018

д-р Сергій Ціпка (історик, заступник директора КІУС), **ГОЛОД В УКРАЇНІ: ГОЛОДОМОР та**

РЕАКЦІЯ КАНАДИ. Спільно з
Holodomor Research and Education
Consortium

27 квітня 2018

д-р Томас Приймак (історик,
науковий співробітник Катедри
Українознавства, Торонто),
ЯРОСЛАВ РУДНИЦЬКИЙ та
КОРОЛІВСЬКА КОМІСІЯ
ДВОВОМОВНОСТІ і
ДВОКУЛЬТУРНОСТІ.

11 травня 2018

д-р Олександр Романко (старший
науковий співробітник IBM Canada)
КАНАДСЬКО-УКРАЇНСЬКІ
ОСВІТНІ та НАУКОВІ ПРОЄКТИ:
Використання штучного інтелекту та
аналітики для дизайну освітніх
програм.

1 червня 2018

проф. Ольга Бенч (музикознавець,
доктор філософії, дипломат)
ФЕНОМЕН ЛЕМКІВСЬКОЇ
КУЛЬТУРИ крізь призму народно-
пісенної і композиторської творчості,
та традиції скульптурної і плоскої
народної різьби.

22 червня 2018

Презентації проєктів і громадська
зустріч з студентками програми
“Mitacs” разом з д-р О. Романком.
Ганна Рула (Харків), “Як мозок
сприймає сенсорну інформацію за
моделі аутизму.”

Діана Мірзоева (Львів), “Права
інтелектуальної власності, міграція
інноваторів та дифузія технологій.”

Ксенія Гладкіх (Донецьк),
“Переселення внутрішньо

переміщених людей України.”

Владислава Потапова (Київ), “Відно-
шення між інфраструктурними прихо-
дами і демографічними факторами.”

Людмила Гірченко (Київ), “Якість
взаємодії зі смартфоном.”

фото. О. Іванусів

Студентки з України з членами Дирекції
НТШ. Сидять: Т. Джулинська, Д. Даре-
вич, І. Мицак (Шевченківська Фундація).
Стоять: Ксенія Гладкіх, Анна Рула, О.
Дольницький, Діана Мірзоева, І. Томків,
Людмила Гірченко, О. Романко, Владис-
лава Потапова, М. Держко.

12 жовтня 2018

Доповідь: д-р Володимир Сергійчук
(історик, професор Київського
Національного Університету)
КІЛЬКІСТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ-
ГЕНОЦИДУ 1932-1933 років: архівні
документи й політичні версії.

6 листопада 2018

д-р Станіслав Кульчицький (історик,
член Академії Наук України), ГОЛОД
1932-1933 РОКІВ в УКРАЇНІ:
АНАТОМІЯ ГОЛОДОМОРУ.
Спільна імпреза з КІУС.

16 листопада 2018

д-р Олексій Гарань (професор
політології, Києво-Могилянської
Академії), ГРОМАДСЬКА ДУМКА
УКРАЇНЦІВ: ІДЕНТИЧНІСТЬ,
ВІЙНА, ВИБОРИ.

17 грудня

д-р Лідія Бойчишин (член Централь-
ного Проводу Народного Руху
України, заступник голови НТШ
України, проф. хемії Університету ім.
І. Франка у Львові), НАРОДНИЙ
РУХ УКРАЇНИ: 30 років боротьби за
Україну, шлях Михайла Бойчишина.

КОНФЕРЕНЦІЇ

1 грудня 2018

ЧЛЕНИ НТШ В НАУЦІ в Інституті св. Володимира в Торонті.

Відкриття і вступне слово:

Дарія Даревич, голова НТШ

Привіт від НТШ в Україні:

Лідія Бойчишин, зас. голови

Перша сесія: довільні теми

Предсідник: Віктор Остапчук

Ксеня Мариняк (Едмонтон),

„#KyivNotKiev: Як українська національна ідентичність презентується англійською мовою”.

Олександр Романко (Торонто),

„Дизайн навчальних програм у Канаді та Україні на основі штучного інтелекту та аналітики даних”.

Олена Сіваченко (Едмонтон),

„Методика використання змішаної моделі навчання української мови як іноземної”.

Друга сесія: Голодомор

Предсідник: К. Кебузинська

Юрій Даревич (Торонто), „‘Жнива Розпачу’: Історія першого документального фільму про Голодомор”.

Олег Романишин (Торонто),

„Політичний контекст Голодомору”.

Третя сесія: довільні теми

Предсідник: Т. Кознарський

Юрій Рарог (Торонто), „Проблема досягнення успіху в практичній політиці на прикладі українських визвольних змагань другої половини 17 ст.”.

Галина Костюк (Торонто),

„Повсякдення як поезія у творчості Наталі Лівицької Холодної”.

Валерій Полковський (Едмонтон),

„Співпраця Канади і України: Центр канадознавства Національного університету ‘Острозька академія’ (здобутки, проблеми, перспективи).

Виставка: 100 ліття Державности України, Український Канадський Дослідчо-Документаційний Центр.

ПОЖЕРТВИ НА НТШ

\$25.00 Євген Ладна, Олена Лакома, Олександра Щур

\$50.00 Леонід Коровник, Володимир Кудрик, Христина Кудрик, Валентина Курилів, Ігор Курилів, Марійка Перфецька

\$75.00 Дарія Даревич, Ігор Томків, Дагмара Турчин-Дувіряк

\$250.00 Фундація о. Маріяна і д-ра Романа Цурковських

\$375.00 Олена Білаш

\$500.00 Українська Кредитова Спілка «Будучність»

Українська Кредитова Спілка в Торонті

\$640.00 Тетяна Джулинська

Разом: \$2,865.00

\$5,000 Марта Тарнавська на Журнал перекладів - *Ukrainian Literature: Journal of Translations*.

ЩИРО ДЯКУЄМО ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ!

ОСОБЛИВА ПОДЯКА

Українському Культурному Центрові і Фундації «Будучність» за підтримку доповідей в Торонті.

ЧЛЕНСЬКІ ВНЕСКИ І ПОЖЕРТВИ

Відколи ми перейшли на систему плачення внесків електронно зросло плачення внесків, але дуже зменшилися пожертви на НТШ. Пригадуємо, що пожертви також можна пересилати електронно, але це треба робити окремо по черзі:

<http://www.ntsh.ca/donate/>

Будемо щиро вдячні за всі надіслані пожертви, чеком чи через інтернет, бо вони допомагають Дирекції НТШ надавати щорічні наукові стипендії та підтримувати наукові видання.